

Notat

Høringssvar vedrørende program for vurdering af miljømæssige konsekvenser for et kernekraftværk i Finland.

Modtagere: Naturstyrelsen, Haraldsgade, 2100 Kbh Ø.

24. november 2013

Bornholms Regionskommune er ved høring af 23. oktober 2013 om ”program for vurdering af miljømæssige konsekvenser for et kernekraftværk i Finland” blevet spurgt om vi mener at Danmark bør deltage i den kommende VVM-procedure (Vurdering af Virkning på Miljøet) for projektet, samt om vi ønsker at komme med kommentarer til programmet for VVM'en

Vi har som baggrund for vores vurdering indhentet den tidligere udarbejdede VVM fra 2008, som der henvises til i programmet for den nye VVM. Efter en gennemgang af det fremsendte materiale samt VVM'en for 2008, mener vi at Danmark bør deltage i den kommende VVM-procedure, da Bornholm med sin beliggenhed i Østersøen, har en stor interesse i at projektet gennemføres på fuldt forsvarlig vis.

Overordnet set må det antages at konsekvenserne for Bornholm og Østersøen omkring Bornholm i forbindelse med opførelse og daglig drift af værket vil være begrænsede. Vi mener dog ikke at påvirkningen af Østersøen fra det opvarmede kølevand er tilstrækkeligt belyst, idet konsekvenserne for eksempelvis laksen og dens yngle- og levesteder ikke er behandlet fyldestgørende (samt flora og fauna i Østersøen i øvrigt). En forringelse af vilkårene for fiskebestanden i den nordlige del af Østersøen, vil kunne have en negativ påvirkning af hele økosystemet, og bør derfor belyses yderligere.

I forbindelse med en ulykke er det endnu vanskeligere at forudsige konsekvenserne. Det afhænger af ulykkens karakter, størrelse, vejrforhold etc. Der arbejdes i rapporten fra 2008 med radier på op til 1000 km fra værket, hvor man beskriver mulige konsekvenser. Med placeringen ved Pyhäjoki vil afstanden til Bornholm dog overstige 1000 km. Den eventuelle påvirkning af arealer udenfor 1000 km zonen er ikke beskrevet i rapporten, selvom det er

rimeligt at antage at der vil kunne ske en yderligere spredning gennem bl.a. migration af havlevende dyr samt via hav- og luft-strømme etc.

Ved udslip til Østersøen er det givet at der sker en lokal påvirkning. Hvordan radioaktivt materiale transporteres rundt i Østersøen vil afhænge af vind, vejr, strømforhold etc. Der vil dog ganske givet kunne være store konsekvenser for plante- og dyreliv og fx fiskebestande som laksen. Der kan derfor også forekomme en påvirkning af havet omkring Bornholm.

Bornholms Regionskommune, Teknik & Miljø vurderer at vurderingen af de grænseoverskridende miljømæssige konsekvenser ikke er fyldestgørende i det eksisterende materiale. Der bør i højere grad beskrives konsekvenser af et absolut worst-case-scenarie samt yderligere om både korttids- og mere langvarige effekter. I det eksisterende materiale er den modellerede ulykke, som de miljømæssige påvirkninger er vurderet ud fra, en ulykke på niveau 6 på den internationale INES skala. Selvom det heldigvis sker yderst sjældent, har både Tjernobyl-ulykken i 1986 og Fukushima I-ulykkerne i 2011 ligget på niveau 7. Konsekvenserne og rækkevidden både i tid og rum er meget mere vidtrækkende i toppen af skalaen end blot et trin nede. En nylig rapport fra Helsinki-kommissionen konkluderer fx at det vil tage omkring 5 år for den radioaktive forurening af Østersøen vil være tilbage på niveauet for Tjernobylulykken i 1986. Det er imidlertid også vigtigt at vurdere konsekvenserne for eksempelvis turisme, fiskeri, landbrug, bosætning m.v. hvis et mindre uheld medfører selv kortvarige begrænsninger på relativt store afstande. De socioøkonomiske effekter for en ø som Bornholm vil kunne blive betragtelige, da bekymringen for Bornholm som en sikker ferieø eller for Bornholmske fødevarers sikkerhed vil kunne være ved hos turister og forbrugere længe efter at en reel risiko er overstået. Vi ønsker derfor at der i programmet indgår simuleringer og vurderinger, der beskriver konsekvenserne af et worst-case-scenarie på trin 7 med fokus på ovennævnte problemstillinger.

Bornholms Regionskommune, Teknik & Miljø
Louise Lyng Bojesen
Afdelingschef for Natur & Miljø

samt

Sigrød Hedegaard Laursen
Geolog